

Disketten

DIS-Västs medlemstidning

Nr 1 År 2025

***Snart vår, med mycket
spännande på gång***

DIS-Väst

DISKETTEN, Medlemstidning för DIS-Väst en regionförening till DIS, Föreningen för datorhjälp i släktforskningen
Org nr: 857208-8691
www.dis-vast.o.se
Adress:
c/o Ylva Amberntsson
Persikogatan 126, 426 56 Västra Frölunda

Innehåll

Ordförande har ordet	2
Följ SV på Facebook	2
Släktforskningens dag – Varbergstur	3
Redaktörens spalt	4
Är du intresserad av föreningsarbete?	4
Julmingel med glögg och ett lysande föredrag	5
Einars dagbok	6
Medlemsinformation	8

DISKETTEN

ISSN 1404-0387

Ansvarig utgivare: Ylva Amberntsson

Redaktör: Christina Claeson

E-post: redaktor.disketten@dis-vast.o.se

Redaktionen förbehåller sig rätten att ändra eller lägga till i texterna. Tidningen redigeras i InDesign. Texterna mailas som Word-dokument eller som en textfil, bilder i jpg-format.

Omslagsbild Foto: Martin Johnsson

Ordförande har ordet

Hej, alla. Då har vi kommit en bit in på det nya året. Kurser och annat är i full gång. Grundkurs i DISGEN har i skrivande stund 2 ggr kvar av 6. Även kursen i släktforskning som är i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan. Temakvällar och Dis-träffar har också startat, håll utkik i nyhetsbrev som ni får via mail, från oss och DIS.

Vi hoppas att ni kommer till lokalen när den är öppen om ni inte vill forska så är det ju ett tillfälle att träffa likasinnade och ta en kopp kaffe, byta erfarenheter, kanske få svar på en fråga.

Årets släktforskardagar är i Västerås 23-24 augusti, får se om vi träffas där.

Ha en bra vår med mycket forskning, Ylva er ordförande

Följ SV på Facebook

Nu lite reklam för Facebook **där Helena Lilja på Studieförbundet Vuxenskolan** har en väldigt bra sida med länkar etc. till de aktiviteter som arrangeras i regionen.

Släktforskningens dag – Varbergstur

I januari arrangeras Släktforskningens dag runt om i Sverige. Tittar man lite utanför sin egen stad kan man hitta små guldkorn. I Varberg arrangerade Hallands släktforskarförening två trevliga föredrag i biblioteket. Kicki och Kjell tog tåget och mötte upp Martin som numer bor i Varberg.

Första föredraget var av Inger Alebo, museipedagog på Hallands Kulturhistoriska museum. Hon genomförde ett fantastiskt inlevelsefullt och engagerande föredrag om prästen Hjortberg i Vallda. En person som hade ett liv som överträffade det mesta.

Wikipedia sammanfattar bra: *”En svensk präst. Han var även verksam som läkare, veterinär, botanist, vetenskapsman, urmakare och orgelbyggare samt gav ut flera skrifter.”*

Ingers arbete startade med hennes intresse för den så kallade Hjortbergstavlan i Släps kyrka. Tavlan avbildar familjen Hjortberg och har med många intressanta detaljer. Mest gripande är de döda barnen, som på tidens maner visas upp i

bakgrunden och anas bakom de andra. Men även familjens lemur, och kopplingar till vetenskap och orgelbyggande finns.

Läs mer om Hjortberg på <https://www.svenskakyrkan.se/saro/hjortberg>.

Efter en lunch i ett gråmulet Varberg, så var det dags för nästa föredrag. Anna-Lena Hultman,

mångårig DIS-medlem och erfaren släktforskare med inriktning på emigrantforskning. Denna gång hade hon inriktat sig på Halländska emigranter, delvis från Veddige. Som alltid så fick vi massor med idéer till den egna forskningen och intressanta levnadsöden.

Det är svårt att tänka sig ett bättre sätt att tillbringa en regnig januari-lördag!

Härlig dekoration nere vid hamnen
(Foto Christina Claesson)

Om | Medlemsportalen | Medlemsportalen | Medlemsportalen | Medlemsportalen

Visste du att ...

... i vår Medlemsportal finns en församlingssida för varje socken med ALLT en halländsk släktforskare behöver

Hallands Släktforskarförning
Föreningen med den unika Medlemsportalen som ingår i medlemsavgiften
www.hallandsslaktforskare.se

Medlemsportalen
1982 - 40 år - 2022

— Redaktörens spalt —

Jag läste någonstans att det var väldigt få soltimmar i Göteborg under januari, så nu kan det bara bli bättre, eller hur? Vintermörkret kan i och för sig ge tid till att göra diverse inomhusaktiviteter, som att släktforska till exempel.

Jag försöker i dagsläget gå igenom en del av mina närmaste anor och komplettera med material som inte fanns när jag började släktforska för

drygt 20 år sedan. Vilken skillnad det är nu, på gott och ont. Då bodde jag i Stockholm, och där var ingen av mina mor-eller farföräldrar födda. Så det blev att besöka Riksarkivet, först det i Marieberg, och sedan det i Arninge, norr om Stockholm. Någon som minns att det var tidsbegränsat hur länge man fick sitta vid ett bord och släktforska? Det behövs tack och lov inte, nu. Nu är det snarare det motsatta, att det är svårt att sluta när man väl börjat.

Nåväl, i dagens digitala värld går det lättare att hitta informationen, men det kan fortfarande vara svårtolkat, om det är en knepig anteckning, eller att det endast finns mantalslängder att tillgå på grund av uppburna kyrkoböcker eller annat elände. Nu finns ju AI (Artificiell Intelligens), som kanske kan hjälpa till att tolka kråkfötterna hos de som skrivit ner informationen, men allt vete katten om programvaran klarar.

Ibland tror jag på långsamhetens lov, där det får ta tid att göra klart en sak så mycket som det är möjligt, och inte bli bitter över saknade födelseböcker etcetera.

För den som är intresserad och har tid över så kan jag rekommendera Rootstech nu i mars.

Det finns otroligt mycket spännande föredrag om man som släktforskare är intresserad, och gärna sitter uppe halva nätterna och släktforskar så registrera er för att lyssna på föredragen som till största delen är på engelska. Det ska jag i alla fall försöka mig på i år.

Hälsningar från redaktören

Är du intresserad av föreningsarbete?

DIS-Väst söker några intresserade personer som gärna får ha erfarenhet av föreningsarbete i någon form till styrelsen, eller som hjälp i vår lokal i Mölndal.

Vi har en lokal på Gamla Torget i Mölndal där vi har öppet för våra medlemmar för till exempel egen släktforskning eller då vi har kurser i Disgen och släktforskning. Här har vi också våra fysiska temakvällar.

Genom den nya tekniken så har vi även såväl vissa medlemsmöten samt styrelsemöten digitalt.

Låter det intressant?

Hör av dig till Ylva Ambertsson, ordf@dis-vast.o.se

Manusstopp för Disketten nr 2 2025 är den 8 april 2025.
Skickas till redaktor.disketten@dis-vast.o.se

Hälsningar Redaktören

Julmingel med glögg och ett lysande föredrag

I mörkaste december hade DIS-Väst sitt sedvanliga glöggmingel med tillhörande föredrag. Vi passade också på att hedra Ann-Helen Lindström som blev hedersmedlem i DIS-Väst.

Ann-Helen Lindström ny hedersmedlem i DIS-Väst.

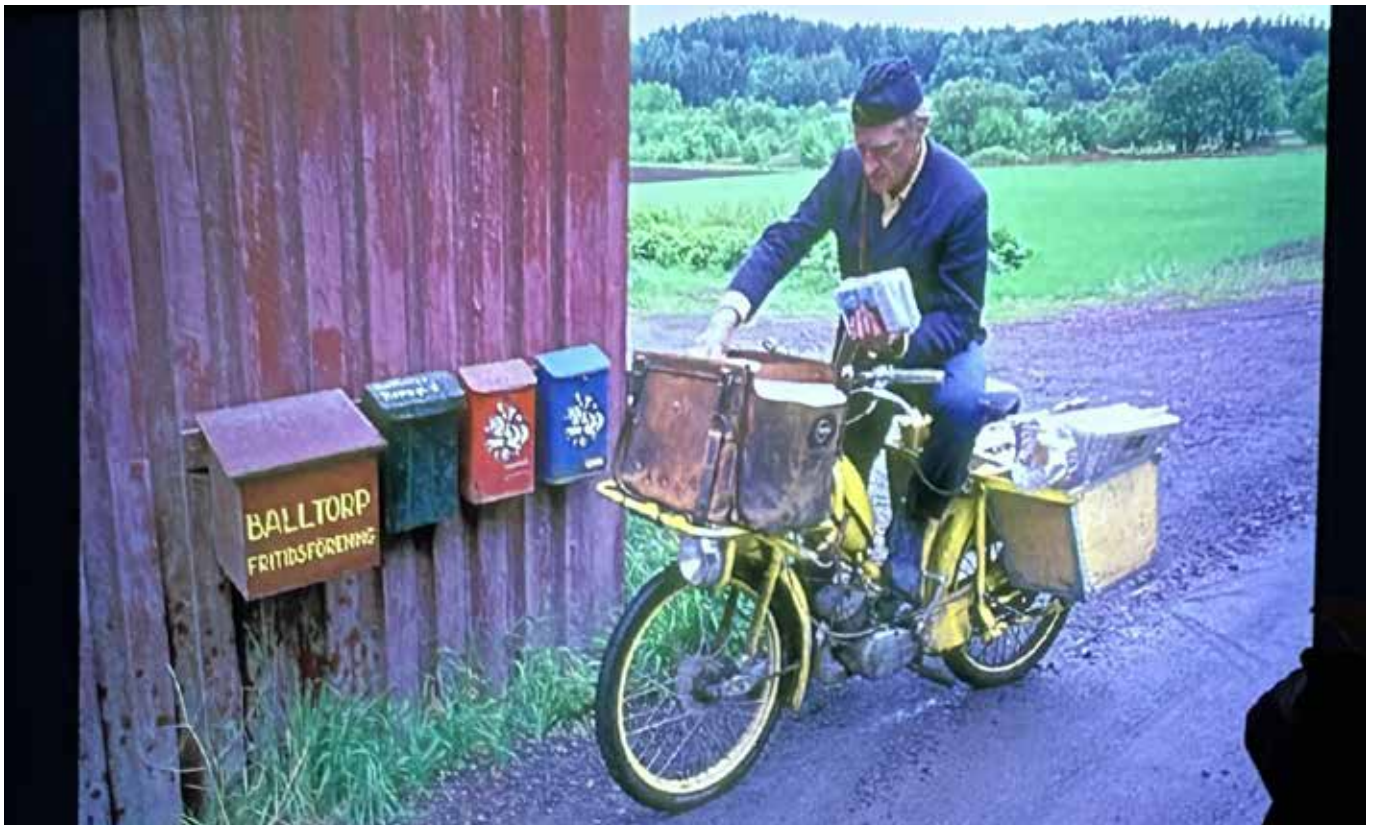

Dags att sortera posten. (forton från föredraget) Foto: Ulf Magnusson

Föredraget som hölls av Ulf Magnusson handlade om Åke Mattsson, den siste lantbrevbäraren i Mölndal. Det var en mycket givande

beskrivning. Lantbrevbärare finns kvar, men inte i Mölndal. Vilket slit! Men också många givande möten för Åke med de människor som bodde i de trakter där han färdades på sin cykel. Nu är Mölndal så förändrat att det var lite knepigt att känna igen sig, Industrier, köpcentrum och bostäder har tagit över mycket av den mark som de här gårdarna låg en gång i tiden, och ändå, det är inte så längre sedan.

Christina Claeson

Åke Mattsson på sin cykel runt om i Mölndal. Foto: Ulf Magnusson

Einar Anderssons dagbok

Einar var barberare i Båstad och gift med Emma Bengtsson från Hov. Einar drabbas tidigt av tuberkulos. När han dör 1930 lämnar han Emma med 5 barn under 15 år. Hans dagbok är från perioderna på sanatorium i Sverige och Danmark.

Han skriver mest praktiska noteringar, men hans saknad av familjen och hans allt sämre hälsa lyser igenom.

Dagboken är i fyra delar:

1924 8:e till 28:e september.

Hans "semester" i Tranås. Han är vid gott mod, gör många utflykter med cykel och buss, spatserar och äter gott. Sjukdomen ligger bara i periferin. Lite skrivningar om doktörer mm. Men Tranås var en ort man åkte till, där det första svenska större sanatoriet, Romanäs, byggdes. "Sanatoriet byggdes 1905-07 för kurering av välbärgade tuberkulospatienter" säger Wikipedia. Det framgår inte helt var Einar bodde, men troligen på pensionat Domargården utanför sanatoriet. På vägen hem gör Einar ett par dagars stopp för att besöka familjen Hallgren. Einars moster Theolinda Ahlström gifte sig i Göteborg med Peter Hall-

gren. Theolinda dog redan 1912, men tydligen behöll man kontakten väl. Einar bor hos Kalle Hallgren, Thelindas son, och hälsar på flera av dennes syskon och barn. Dagboken innehåller diverse adresser mm till denna familjen.

1926 26/8 till 12/12. Tre och en halv månad på Sölleröds sanatorium utanför Holte i Danmark. Familjen hade sedan länge danska kontakter i Fredensborg nära Holte. Kanske var det anledningen att det blev Danmark. Närmare än Tranås. Nu är det sjukvård men också elegant kvällsliv med underhållning och kultur. Sjukdomen jobbigare med dåliga nätter och hosta (han skriver astma, men det är antagligen snarare tuberkulosen som spökar).

1928 31/10 till 8/12. Åter till Sölleröd för en kortare period. Gradvis sämre.

1930 6/4 till 19/5. Han sista period på sanatorium, nu på Spenshult utanför Halmstad. Nu är det känslan av sjukhus som överväger. Konstant feber, ofta ganska hög. Insikt om att det inte är så långt kvar. Sista noteringen är Einars önskan om begravningen, "att läsas efter min död".

Einar överlever sommaren och dör 5/10 1930.

Han efterlämnar, förutom Emma, barnen Karla 10 år, Eivor 9 år, Majbritt 6 år, Disa 5 år och Erling 3 år.

Övriga personer som förekommer ofta är: hans syskon Arvid (John), Bertha, Alfrida och Agda och hennes man Alex Werner (alla utom Agda boende i USA men hälsar på i Sverige ibland). Mamma Othilda. Syskondottern Edith som flyttar till Danmark och gifter sig Börrild. Hustru Emmas systrar Karin och Hulda (Hulda dör själv i tuberkulos 1926).

Einar var Tempelriddare, dvs en form av Godtemplare. Han skriver om logemöten flera gånger, troligen fick han stöd från andra medlemmar.

Voss och Trygg är troligen de försäkringsbolag som möjliggjorde att Einar hade råd med vistelserna

Tyvärre har jag inte hittat mycket om hans liv mellan vistelserna på sanatorium. Min mamma, Disa, berättade att han stundtals fick bo i ett eget rum och barnen fick inte träffa honom mer än på avstånd för smittans skull.

Min avskrift följer originalet ganska väl. Svag penna och gulnade sidor har gjort en del oläsligt. Jag har fet-markerat de delar som jag tyckte var mest minnesvärda. Jag har bara valt att ta med delar av dagboken här, resten är mestadels noteringar om feber, medikamenter och promenader.

Mina uppgifter under semestern 1924

8/9 Reste från Båstad 6.11 em. Gästade Karin och Nisse för kvällen, klippte ... på Signe.

9/9 14-årsdagen i yrket, Reste från Engelholm 5.52, Reste från Åstorp

Del 1 Romanäs sanatorium i Tranås, bodde på Domaregården i Tranås

7.44 och ankom Hässleholm 9.28, Älmhult 10.15, Vislanda 10.47, Alvesta 11.01, Sävsjö 12.01, Nässjö 12.31. Från Nässjö 12.46, ankom till Tranås 1.35 em. Gränsen Småland-Skåne passerades 10.10 vid sjön Möckeln. Tranås 320 km från Malmö, 280 från Stockholm.

Hämtade mina koffertar i bil, telefon hem. Kvällsvard, sedan med skrivning av kort, vidare en pratstund med innehavaren samt gästerna, en landsfiskal Blomquist, ende manlige, samt fyra kvinnliga i åldern 60-85 år. Frun serverar själv, samt en liten flicka som heter Inga. I säng kl 10 em

13/9 Steg upp 9:00, brev från Emma, kort från Alex. Frukost 10.10. Lånade Holms cykel, körde till Säby kyrka i söder, 7 km. 3 järnvägsövergångar antingen över eller under (praktiskt) på vägen dit. Besåg kyrkan invändigt. Ursprungligen byggd på 1200-talet. Sedan tillbyggd i norr och söder så att kyrkan bildade ett kors. Bland sevärdheterna en särskild loge för baron Hermelin på Gripenbergs slott. Möbler klädda med siden på denna deras familjegrav. Så körde jag vidare till Gripenbergs slott en stund, och sedan tillbaka till Säby kyrka. Där var bröllop

kl 2-3 em. Tärnor och marschaller, samt en brudnäbb, hem körde jag på 25 minuter, middag 3.30. Sedan Holm och jag i stan. Bastu (?) på Kneipen (härligt), rakstugan Hanssons sedan. Sedan en tur till nöjesplatsen för marknaden på tisdag. I säng 10.30, natten lugn tack vare mediciner.

15/9 Steg upp 6 fm. Reste till Linköping 8.13, besåg Domkyrkan, drack kaffe, rakade mig hos Hansson, köpte kort, skickade till min älskade hustru och hennes snälla syster Karin. Sedan en biltur i staden med omnejd. En härlig stad med en förtjusande utsikt över sjön Roxen. 28000 invånare, residenstad i Östergötlands län. Domkyrkan från 1100-talet. Kom hem 3.16 em. idag 3.30. Fröken Nilsson anländ. En promenad i staden efter maten, skrev brev till Emma. Kvällsmat. Gick till logen Men där var inställt. gick hem igen, så bjöd Blomqvist kaffe på sitt rum på mig och Holm och en Hedgren. I säng 10.30, natten bra.

25/9 Steg upp 7.15... frukost Dr Bengtsson,, för mig 1.30. Åkte från Tranås 3.13 ankom Jönköping 5.42, röda linjen åt öster till bussen som går till Husqvarna 7 km, 35 öre.

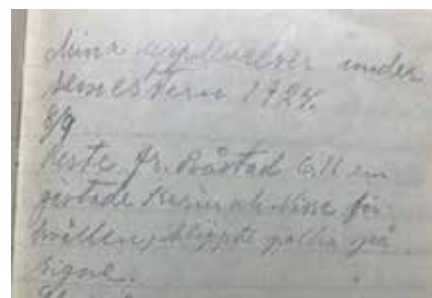
Hälsade på Nyhlens, kvällsmat där. Sedan besökte jag och Erik Logen 4129 Kraft. Ett mycket trevligt logemöte. Ett 30-tal medlemmar medverkade. Efter mötet en promotion med några medlemmar. I säng 11.15. En härlig natt.

26/9 Steg upp kl 7. Har haft logi hos Nyhlens, likaså morgonkaffe, sedan en promenad uppåt nya vägen... därefter frukost. Telefon till Kalle i Göteborg. Resa med lilliput-tåget till Jönköping. Besåg trädgårdsutställningen, besåg stadsparken. Reste från Jönköping 5.47 till Göteborg 9.20. Först te-supé på restaurationsvagnen. Kalle och hans fru mötte vid tåget.

27/9 Steg upp 7.30. Sällskap med Kalle till ölhallen Kina där han är vaktmästare. Skrev kort till Emma, och Alfrida. Strosade omkring i stan på egen hand bland saluhallens 1000 personer. Spårvagn hem till ... kl 12. Sedan med frun och handla middag kl 3. Kalle på jobbet. Kalles 3 flickor Vivan, Gurli, Aina. Efter middagen hälsade jag på Karin. Sedan till Viktor och Aina, en målare-kusin. Kvällsvard med kaffe här. Kom hem kl 12, i säng.

28/9 Steg upp till 8.30, frukost. högmässa i Domkyrkan. Predikan av Domprosten Rexius 11-12.15. Sedan mötte Kalle oss därutånför. Vi tog så buss till Ida. Allt för många barn, har åtta stycken. Kaffe där, promenerade någon timma, buss och spårvagn in till staden. Skulle jag till Slottskogen. En härlig utsikt över hela staden. Och med fin djurpark med daglig promenadmusik. Iväg till Isidor men de var ej hemma. Viktor och Ida på besök. Kaffe och spel med tändstickor. Mycket skojigt. 12.45 reste vi, Kalle och jag till stationen. Tåget gick 1.33 (på natten) ankom Båstad 07.11 29/4 -24.

*När slutet är gott, är allting gott.
Einar Andersson*

Romanäs är också känt för sitt sanatorium som uppfördes 1905-07. Drivande bakom tillkomsten var lärarinnan Julia von Bahr från Göteborg. Vid sekelskiftet 1900 fanns få vårdinrättningar i Sverige för människor som drabbats av lungsjukdomen tuberkulos. Tack vare Julia von Bahrs engagemang lyckades medel samlas in till en sanatoriebyggnad. För att genomföra projektet bildades AB Sanatorievård med Julia von Bahr i styrelsen. Efter mycket letande valdes denna vackra plats vid Sommen. Anläggningen, som omfattade sanatoriebyggnad, läkarbostad, ekonomibyggnader, ligghallar med mera gestaltades i nationalromantisk stil av arkitekten Carl Westman i samarbete med von Bahr.

Till sanatoriet kom i första hand många välbeställda patienter. En av dem var författarinnan Harriet Löwenhjelm, som också slutade sina dagar på Romanäs 1918. Sedan sanatorieverksamheten upphörde år 1950 har Romanäs använts som bland annat vårdhem och behandlingshem.

Den omgivande tallskogen ansågs vara välgörande för de lungsjuka patienterna. Foto Jönköpings läns museum.

SMULTRONSTÄLLE 71

HITTA HIT

Från Tranås: Från Storgatans norra rondell tag mot nordväst längs gamla Mjölbyvägen ca 4 km. Strax efter Sännevadets invid sjön och före Röhälla, tag höger och följ skylttar mot Romanäs, ca 2,5 km.

Koordinater:
N 6436483/E 501361
(SWEREF 99 TM) // N 58°
4' 11,34", E 15° 1' 23,04"
(WGS84)

JÖNKÖPINGS LÄNS
MUSEUM

Medlemsinformation

Ordf.: Ylva Amberntsson,
Västra Frölunda
ordf@dis-vast.o.se

V.ordf.: Karin Nirvander, Askim
vice.ordf@dis-vast.o.se

Kassör: Martin Johnsson, Stråvalla
kassor@dis-vast.o.se

Sekr.: Kristina Andersson,
Lidköping
sekr@dis-vast.o.se

Ledamöter

Christina Claeson, Göteborg
redaktor.disketten@dis-vast.o.se

Kjell Croné, Göteborg
ledamot7@dis-vast.o.se

Ing-Britt Olsson, Västra Frölunda
ledamot8@dis-vast.o.se

Bengt Lundin, Mölndal
ledamot9@dis-vast.o.se

Suppleant

Jonny Holm, Göteborg
ledamot10@dis-vast.o.se

Revisorer:

Margareta Lund, Alingsås
revisorer@dis-vast.o.se

Bengt Knutsson, Bohus Björkö
revisorer@dis-vast.o.se

Revisorssuppleant

Ann-Helen Lindström
revisorer@dis-vast.o.se

Valberedningen

Aina Wallström, Billdal
valberedning@dis-vast.o.se

Redaktör och webbansvarig

Christina Claeson, Göteborg
redaktor.disketten@dis-vast.o.se

Disbytbud

Charlotte Börjesson, Hällingsjö
0301-431 71
charlotte.borjesson@telia.com

Annelie Lindgren Kedehag,
V. Frölunda
0739-778388
kedehag@outlook.com

Disgen för Linux

Roy Johansson, Borås,
033-7709522, 0709-706170
roykleva@gotanet.com

Disgenfadder

Christina Claeson, Göteborg
ch_claeson@hotmail.com

Tomas GH Johansson, Svenljunga,
070-5424328,
tomasgh@live.se

Hans Nyman, Borås
0705-254075
hansnyman@telia.com

Min Släkt fadder

Kjell Croné, Göteborg
crone.kjell@gmail.com

Annelie Lindgren Kedehag,
V. Frölunda
0739-778388
kedehag@outlook.com

HEDERSMEDLEMMAR

Bertil Magnusson, Partille

Björn Molin, Västra Frölunda

Ingrid Länestad, Västra Frölunda

Jan-Åke Thorsell, Västra Frölunda

Ulla-Britt Wallgren, Kinna

Kjell Weber, Torslanda

Charlotte Börjesson, Hällingsjö

Kent Lundvall, Uddevalla

Einar Gustafsson, Västra Frölunda

Ann-Helen Lindström, Mölndal

